

АНАТОЛИЙ СТАТИ, ГАБРИЕЛЬ СТАТИ, ASCOM GROUP, S.A. и TERRA RAF TRANS TRADING Ltd.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНА қарсы

Стокгольм V сауда палатасының Төрелік институты (116/2010)

I. КІРІСПЕ

1. Қазақстан Республикасы (ҚР) жоғарыда аталған төрелік талқылауда шығарылған шешімді қабылдауға және орындауға қатысты кейбір мәселелер бойынша сараптамалық қорытынды ұсынуға сұрау салды.
2. Аталған төрелік процесс шеңберінде (Энергетикалық Хартияға төрелік шарт) трибунал Талап қоюшылар, Анатолий Стати, Габриэль Стати, Ascom Group, SA және Terra Raf Trans Trading (Стати тараптары) пайдасына және Энергетикалық Хартияға (ЭХШ) Шартқа сәйкес ҚР қарсы төрелік шешім шығарды. Шешім 2013 жылғы 19 желтоқсанда 500 миллион АҚШ доллары мөлшерінде шығарылды.
3. Стати тараптары Біріккен Корольдіктің, Құрама Штаттардың, Бельгияның, Нидерландының, Люксембургтің және Италияның соттарында шешімді орындау бойынша мемлекеттер тарапынан жария әрекеттерге бастамашы болды. Мен шешімге байланысты әрекеттер қазіргі уақытта осы юрисдикциялардың барлығында қаралу сатысында екенін түсінемін.
4. ҚР Нью-Йорк конвенциясына сәйкес бірқатар себептер бойынша шешімді тану мен орындауға, оның ішінде орындаудың жария тәртіпті бұзатынына байланысты дау айтуда. ҚР бұл жағдайда шешім алдау жолымен алынды деп пайымдаумен өз жария тәртібін қорғауды негіздейді. ҚР бұл пайымдауды шешім шығарылғаннан кейін, атап айтқанда, төрелік орны болып табылатын Швецияның соттарында шешімді жою бойынша алғаш жасалған әрекет кезінде және одан кейін назар аудартқан фактілер негізінде ұстанады¹.
5. Біріккен Корольдігіндегі Стати тараптары қозғаған атқарушылық іс жүргізу барысында елеулі фактілер мен сараптамалық дәлелдемелер ұсынылған екі күндік даулы тыңдаудан кейін Жоғарғы сот алаяқтық жолымен алынған шешімді қабылдау туралы сот ісін қозғау үшін жеткілікті дәлелдемелердің бар екенін анықтады. Атап айтқанда, Жоғарғы сот:

¹ Шешім, Қазақстан Республикасы Ascom Group-қа қарсы, S.A., Анатолий Стати, Габриэль Стати және Terra Raf Trans Trading Ltd-ларға қарсы, №. Т 2675-14-іс (Свеа апелляциялық соты, 9 желтоқсан 2016 ж.).

«Мен ... бұл шешімнің алаяқтық жолымен шығарылғанына жеткілікті сенімді дәлелдемелер бар деп санаймын.² Осының негізінде Жоғарғы сот шешім шығару кезінде алаяқтық әрекеттер мәселесі бойынша толық сот талқылауын тағайындады. Стати тараптары Ұлыбританияда атқарушылық іс жүргізуді тоқтатуға тырысқан кезде, Жоғарғы Сот бастапқыда бұл өтінішті қабылдамады. Бірақ бұл шешімнің күші Апелляциялық сотта жойылып, Ұлыбританиядағы атқарушылық іс жүргізу тоқтатылды» – деп мәлімдеді.

6. Маған осы қорытындыда мынадай:

- (a)** біріншіден, атқарушы сот шешім шығару кезінде алаяқтық әрекеттердің сенімді дәлелдемелерін ескере отырып, Нью-Йорк конвенциясына сәйкес осы мәселе бойынша тергеп-тексеру жүргізуге тиісті ме не тиісті емес пе?
- (b)** екіншіден, Нью-Йорк конвенциясына сәйкес сот өткен орын сотының (бұл жағдайда Стокгольм) жария тәртіп тұрғысында шешімнің күшін жоюдан бас тартуы басқа юрисдикция сотын жария тәртіп негізінде шешім шығарудан бас тарту мүмкіндігінен айырады.
- (c)** үшіншіден, Нью-Йорк конвенциясында алаяқтық жасалды деп айыптау үшін дәлелдемелердің нақты стандартының көзделгені-көздемегені.
- (d)** төртіншіден, бұл жағдайда алаяқтықтың және алаяқтық пен төрелік шешімнің нәтижесі арасындағы себеп-салдарлық байланыстың сенімді дәлелдемелерінің болуы-болмауы деген төрт сұраққа қатысты жауап беруімді сұрады.

7. Осы іс бойынша тергеп-тексеру жүргізу кезінде мен мынадай құжаттарды қарадым:

- Шешім, Ascom Group, S.A. , Анатолий Стати, Габриэль Стати және Terra Raf Trans Traiding Ltd. Қазақстан Республикасына қарсы. Стокгольм V Сауда палатасының Төрелік институты (116/2010), 2013 жылғы 19 желтоқсан (2014 жылғы 17 қаңтардағы түзетулермен).
- Шешім, Қазақстан Республикасы Ascom Group, S.A., Анатолий Стати, Габриэль Стати және Terra Raf Trans Traiding Ltd-ларға қарсы, №. T 2675-14-іс (Свеа Апелляциялық соты, 2016 жылғы 9 желтоқсан).
- Шешім, Анатолий Стати, Габриэль Стати. Ascom Group S. A. және Terra Raf Trans Traiding Ltd., №. CL-2014-000070-іс (2017 жылғы 6 маусым).
- Доктор Патрик Шольдстромның сараптамалық есебі (2017 жылғы 13 қаңтар).
- Филипп Мейтленд Каррингтон декларациясы (2019 жылғы 1 сәуір).

² Judgment, Anatolie Stati, Gabriel Stati. Ascom Group S.A. and Terra Raf Trans Traiding Ltd., Case no. CL-2014- 000070 (June 6, 2017), para. 92. Justice Knowles added:

In my judgment there is the necessary strength of prima facie case that the alleged fraud would have made a difference to the Tribunal.

Id., para. 48.

- Мэтью Х. Кертланд декларациясы (2019 жылғы 9 мамыр).
 - Александр Ферстер декларациясы (2019 жылғы 10 мамыр).
 - Стати тараптары мен KPMG арасындағы хат алмасу (2016 жылғы ақпан – наурыз; 2019 жылғы шілде – қазан) (KPMG хат алмасуы).
 - 2020 жылғы 21 қаңтардағы KPMG хат алмасуы туралы PricewaterhouseCoopers LLP есебі (PwC есебі).
8. Төменде баяндалған себептер бойынша мен (а) атқарушы сот шешім шығару процесінде қолданылған алаяқтық әрекеттердің сенімді дәлелдемелері бар адамның алдында Нью-Йорк конвенциясына сәйкес осы мәселе бойынша мұқият талдау жүргізуі тиіс, төрелік жүргізілген орын сотының жария тәртіп тұрғысында шешімнің күшін жою жөнінде бас тартуы басқа юрисдикция сотына жария тәртіп тұрғысында осы шешімді орындаудан бас тартуға кедергі келтірмейді, (с) Нью-Йорк конвенциясында алаяқтық жасалды деп айыптауды дәлелдеудің қандай да бір нақты стандартын көзделмеген және (d) бұл жағдайда алаяқтықтың және осындай алаяқтық пен төрелік талқылаудың нәтижелері арасындағы себеп-салдарлық байланыстың сенімді дәлелдемелері бар деп тұжырымдадым.

II. БІЛІМ ЖӘНЕ БІЛІКТІЛІК

9. Мен Нью-Йорктегі Колумбия университетінің заң мектебі профессорымын, онда мен Еуропалық одақ құрған Жан Монне атындағы Грант бағдарламасы кафедрасының профессоры және Уолтер Геллхорн кафедрасының профессорымын. 1975 жылдан бастап Колумбия факультетінің мүшесі бола отырып, мен, өзге пәндермен қатар, мынадай: халықаралық коммерциялық және инвестициялық арбитраж, трансұлттық сот процестері, коллизиялық құқық, Еуропалық одақ құқығы, ДСҰ құқығы және келісімшарттар жасасу пәндерін оқыттым.
10. Мен Нью-Йорк штатының адвокаттар алқасының мүшесі және Davis Polk & Wardwell заң фирмасының Нью-Йорк кеңсесінде бұрынғы заңгерімін. Мен Йель колледжінің бакалавр дәрежесі және Йель заң мектебінің құқық докторы дәрежесі иегерімін.
11. Колумбия университетінде мен Халықаралық коммерциялық және инвестициялық төрелік орталығының (CICIA) негізін қаладым және оны басқарумен айналысамын. Мен Еуропалық құқықтық зерттеулер орталығының (ELSC) алғашқы директоры да болдым. Мен Колумбия университетінде шығарылатын «Американдық халықаралық төрелік шолудың (ARIA)» бірлескен редакторымын, сондай-ақ Еуропалық құқықтың Колумбиялық журналының (CJEL) атқарушы редакциялық кеңесінің төрағасымын әрі негізін қалаушысымын.
12. Мен Парижде Саяси ғылымдар институтында (Sciences Po) басқа да жүйелі сабақтарды өткіземін, онда мен кафедра профессорымын және құқықтану магистратурасы (LL.M.) дауларды халықаралық шешу бойынша бағдарлама шеңберінде дәріс беремін. Мен Женева университетінде дауларды халықаралық реттеу бойынша магистратура (MIDS) бағдарламасы бойынша тұрақты негізде сабақ беремін. Сонымен қатар, мен Колумбия округі Вашингтондағы

Джорджтаун университетінің заң орталығында адъюнкт-профессор ретінде де сабақ беремін.

13. Соңғы 40 жыл ішінде мен коммерциялық істер мен инвестор мемлекеттердің істері жөніндегі халықаралық төреші ретінде тұрақты жұмыс істедім, ондаған істерді қарадым және халықаралық арбитраж құқығы, трансұлттық сот талқылаулары, Еуропалық Одақ құқығы және кейбір еуропалық юрисдикциялардың құқықтары мәселелері бойынша соттар мен төрелік соттар үшін сараптамалық қорытындыларды жиі жасадым.
14. Мен Америка құқық институтының (ALI) халықаралық коммерциялық және инвестициялық төрелік туралы АҚШ заң нормалары жинағының бас баяндамашысымын, түпкілікті мақұлдауды 2019 жылғы мамыр айында алдым. Мен көптеген кітаптардың, соның ішінде жақында шығарылған Нью-Йорк конвенциясы бойынша ЮНСИТРАЛ нұсқаулығының (Э.Гайардпен тең авторлықта) (2016 ж.); Recueil des cours Академиясында және жұмсақ мұқабада (Брилл Ниджхофф) жарияланған Халықаралық төрелік және халықаралық жеке құқықтың (Гаага халықаралық құқық академиясының Халықаралық жеке құқығы бойынша жалпы курстың (2017 ж.); Нью-Йорк конвенциясын Ұлттық соттардың түсіндіруі және қолдануының (Спрингер баспасы, 2017 ж.); Халықаралық төреліктегі міндетті қағидалардың (2-ші басылым, Juris баспасы баспаға дайындалуда, 2020 ж.); Еуропалық Одақтың құқығы бойынша істер мен материалдардың (West баспасы, 4-ші басылым, 2016 ж.) (тең авторлықта) авторымын.
15. Мен көптеген мақалалардың, оның ішінде Энергетикалық Хартияға және Еуропалық Одақтың энергетикалық сектордағы халықаралық төрелік саласындағы құқығына арналған шарт (М. Шерер, басылым, 2018 ж.) авторымын., «Төрелік үшін» сөз сөйлеу деген не? 34 Арб. халықаралық. 341 (2018 ж.); Төрелік алдындағы ұлттық соттардың рөлі, 28 ам. рев. халықаралық төр. 291 (2018 ж.); Еуропалық Одақ Заңы инвестор-мемлекеттердің жауапкершілігін юрисдикциялық және елеулі түрде қорғау ретінде (Ф.Феррари басылымында, ЕО құқығының халықаралық төрелікке әсері, Juris баспасы, 2017 ж.); Халықаралық төреліктегі заңды күш, А. Бьорклунд, Ф. Феррари және С. Кролл, ред., Кембридж Халықаралық коммерциялық және инвестициялық төрелік жинағы (2020 жылы басып шығаруға дайындалуда); Халықаралық стандарттар халықаралық төрелікте құқықты таңдау нұсқасы ретінде (28 ам. рев. халықаралық төр. 423 (2017 ж.); ЮКОС-тың күшін жою: жауаптары бар және жауабы жоқ сұрақтар, 27 ам. рев. халықаралық төр. 1 (2016 ж.) «Төрелік құрамындағы тараптар автономиясының шектері», «83 халықаралық коммерциялық төреліктегі тараптар автономиясының шектері» (Ф.Феррари, ред., Juris баспасы, 2016 ж.); «Халықаралық коммерциялық төрелік: қазіргі проблемалар мен болашақ перспективалар: Джон Бичиге арналған мерейтойлық жинақ» (2017 ж.); **Gateway Problem** халықаралық коммерциялық төрелікте, 37 Йель. халықаралық. 1 (2012 ж.); ЕО заңнамасы мен Халықаралық төрелік туралы заңдағы навигация, 28 төр. халықаралық. 397 (2012 ж.); Төрелік реттеу мүмкіндігі проблемасы, 23 ам. рев. халықаралық. төр. (2012 ж.).
16. Мен халықаралық төрелік қоғамдастықтың мүшесі бола отырып, көптеген халықаралық төрелік мекемелерде жұмыс істеймін және қызмет атқарамын. Олардың қатарына Нью-Йорк халықаралық төрелік орталығында (NYIAC) төрағалық ету, Париждегі Халықаралық сауда палатасы (ICC)

жанындағы Халықаралық төрелік соттың Басқарушылар кеңесіне мүше болу және ICC Тұрақты комитеті мен Халықаралық төрелік комиссиясына мүше болу кіреді. Мен Американдық төрелік қауымдастықтағы Кеңестің (AAA) мүшесі және Қақтығыстарды болғызбау және шешу орталығында (CPR) Директорлар кеңесінің мүшесімін.

17. Мен Фрибург университеті, Швейцария; Версаль-Сен-Кантен университеті, Франция; Сесар Вальехо университеті, Лима, Перу және Лиссабонның Жаңа университеті, Лиссабон, Португалиялардың құрмет дәрежелерінің иегерімін.

III. ТАЛДАУ

18. Мен осы бөлімде жоғарыда 8-тармақта баяндалған тұжырымдарға келген себептерді келтіремін.

(a) атқарушы сот шешім шығару кезінде алаяқтық әрекеттердің сенімді дәлелдемелерін ескере отырып, Нью-Йорк конвенциясына сәйкес іс бойынша тергеп-тексеру жүргізуге тиісті ме не тиісті емес пе?

19. Шешім Швецияда шығарылғандықтан, оның Швециядан тыс жерлерде орындалуы нақты юрисдикцияда түсіндірілген Шетелдік төрелік шешімдердің танылуы және орындалуы туралы Нью-Йорк Конвенциясында (Нью-Йорк конвенциясы) реттеледі. Конвенцияның мәні бойынша Конвенцияда жазылған осы міндеттемеге ерекшеліктің бірі немесе бірнешеуі қанағаттандырылатын жағдайлардан басқа, соттың шетелдік шешімнің орындалуын қамтамасыз етілуі талап етіледі.
20. Конвенцияға сәйкес шешімді орындаудан бас тартылуы мүмкін негіздер арасында шешімді орындау мұндай орындау жария тәртіпті³, яғни сұралатын юрисдикциядағы мораль мен әділеттіліктің негізгі қағидаттарын бұзу ретінде кеңінен түсінілетін жария тәртіпті бұзу негізі жатады.⁴
21. Жария тәртіпке қатысты Конвенция ерекшеліктері тар мағынада, яғни шешімді орындау юрисдикцияның ең іргелі құндылықтарына нұқсан келтіретін ерекше мән-жайлармен шектелу деп түсіндірілуі тиіс.⁵ Бұл контексте жария тәртіпті айтарлықтай тар мағынада түсінуді қабылдау «төрелік талқылаулар жүргізуге жәрдемдесудің» неғұрлым кең философиясының бөлігі ретінде қаралады, ол төрелік келісімдерді де, төрелік шешімдерді орындауға ықпал етеді. Жария тәртіптің тым кең мағынадағы түсінігі халықаралық дауларды шешудің құралдары ретінде төрелік шешімдердің тиімділігіне қауіп төндіреді деп қауіптенуі жөнді. Бұдан басқа, мәжбүрлеп орындатуға

³ Нью-Йорк конвенциясы, V(2)(b) бабы.

⁴ Parsons & Whittemore Overseas против Societe Generale de L'Industrie du Papier (RAKTA), Апелляциялық сот, екінші округ, Америка Құрама Штаттары, 508 F.2d 969, 974 (2-ші басылым 1974 ж.).

⁵ Traxys Europe S.A. Balaji Coke Industry Pvt Ltd.-ға қарсы, Федералдық сот, Австралия, 2012 ж. 23 наурыз, [2012] FCA 276, para. 105; Hebei Import & Export Corp. Политек Инжиниринг Ко. Лтд.-ға қарсы, Апелляциялық сот, Гонконг, 1999 ж. 9 ақпан, [1999] 2 HKC 205, 12-бет, 13; «Газпром» ААҚ Литва Республикасына қарсы, Литва Республикасының Энергетика министрлігі, Литва Жоғарғы Соты, № 3к азаматтық ісі-7-458-701 / 2015, 2015 жылғы 23 қазан, абз. 73.

Конвенция бойынша қорғалуын негіздейтін тарап осы қорғаудың белгіленгенін дәлелдеу ауыртпалығын көтереді.

22. Дегенмен, халықаралық төрелік шешімдерге тек жария тәртіп тұрғысында мәжбүрлеп орындатудан бас тартса да, осы негіздер бойынша орындаудан бас тартуды ақтау мән-жайлары бар. Шешім алу кезінде алаяқтық жасау осындай мән-жайлардың бірі болып табылады.⁶
23. Алаяқтық мораль мен әділдіктің негізгі құндылықтарына жалпы мағынада тек қайшы болып қоймайды, сонымен қатар төрелік өзінің негізгі мақсатына жету мүмкіндігіне, атап айтқанда, дауларды дұрыс және әділ шешуді қамтамасыз етуіне нұқсан келтіреді. Төрелік халықаралық дауларды шешудің заңды құралы ретінде қаралуы үшін оны қараудың тұрақтылығы мен адалдығына қатысты оның беделі шешім алаяқтық болып табылатыны белгілі дәлелдемелердің негізінде қабылданған жағдайда орын алатындай қауіпке ұшырамауы тиіс.
24. Әдетте, «төрелік талқылауды жүргізуге жәрдемдесу (төрелік үшін - про-арбитраж)» халықаралық төрелік шешімдерді орындау үшін пайдаланылады, кей уақытта орын алатын орындауға лайық емес төрелік шешімдер кездеседі де, сөзсіз, «төрелік үшін» оларды мәжбүрлеп орындатуға ықпал етпейді. Дәл осы себеппен, сөзсіз, «төрелік үшін» позициясын ұстанушы, Нью-Йорк Конвенциясын жасаушылар, төрелік шешімдерді орындаудан бас тарту үшін, оның ішінде оларды орындау жария тәртіпке қайшы келеді деген негіз ұсынды.
25. Алаяқтық әрекеттер нәтижесінде алынған шешімді орындау жария тәртіпке қайшы келуі әртүрлі юрисдикцияларда, мысалы, Құрама Штаттарын,⁷ Англияны,⁸ Австралияны,⁹ Францияны,¹⁰

⁶ *Bloomberry Resorts and Hotels Inc және басқалар Global Gaming Philippines LLC және басқаларға қарсы* [2020] SGHC 01, 97, 98 тармақ; *Karaha Bodas Co., L.L.C. Perusahaan Pertambangan Minyak Dan Gas Bumi Negara қарсы*, 364 F.3d 274, 306 (5-ші басылым, 2004 ж.); *SuiSouthern Gas Co Ltd Habibullah Coastal Power Co қарсы (Pte) Ltd* [2010 ж.] SGHC 62, 48-тармақ; *Serena Equity Limited Fincantieri S.p.A., Gerechthof қарсы*, Амстердам, № 200.219.927 / 01-ic, 2018 ж. 9 қазан.

⁷ *Enron Nigeria Power Holding, Ltd.* Нигерия Федеративтік Республикасына қарсы, 844 F.3d 281 (D.C. Cir. 2016 ж.) (алаяқтық әрекеттердің болуын растайтын келісімшарт негізінде шешімнің орындалуы мемлекеттік саясатты бұзады); *Karaha Bodas Co., L.L.C. Perusahaan Pertambangan Minyak Dan Gas Bumi Negara қарсы*, 364 F.3d 274, 306 (5th Cir. 2004 ж.) («Төрелік шешімді қанағаттандырудан, егер басым тарап трибуналға жалған дәлелдемелер берсе немесе егер шешім алаяқтық әрекеттер арқылы алынған болса, бас тартылуы мүмкін. Соттар алаяқтық төрелік шешімге қаншалықты әсер ететінін анықтау үшін үш кезеңді өлшемшарттарды қолданады: (1) қатысушы нақты және сенімді дәлелдемелердің көмегімен алаяқтықты анықтауы тиіс; (2) төрелікке дейін немесе төрелік барысында тиісті түрде қарау кезінде алаяқтық анықталмауы тиіс және (3) шешімді даулайтын тұлға алаяқтық төреліктегі мәселемен материалдық байланысты екенін дәлелдеуі тиіс»); *ARMA, S.R.O. BAE Systems Overseas, Inc. қарсы*, 961 F.Supp.2d 245, 254-55 (D.D.C. 2013 ж.) (үшжақты тестті пайдалана отырып).

⁸ *IPCO (Нигерия) Nigerian Nat'l Petrol. Corp қарсы* [2015 ж.] EWCA (Civ) 1144 (ағылш.) («Алаяқтық кез келген шешімді бұрмалайды деген тұжырым ... ағылшын құқығы қағидаттарында қолдау табады»); *IPCO (Нигерия) Nigerian Nat'l Petrol. Corp. қарсы* [2014 ж.] EWHC (Comm) 576 (ағылш.) (алаяқтық фактісі шешімнің қандай да бір бөлігін мәжбүрлеп орындатудан бас тарту үшін жеткілікті, өйткені трибуналға қатысты алаяқтық «бүкіл шешімнің шынайылығын бұзады»); *HJ Heinz Co. EFL Inc қарсы* [2010 ж.] EWHC (Comm) 1203 (ағылш.) (Алаяқтық жағдайында «фактілерді талдау кезінде алаяқтықтан зардап шеккен тарап үшін тиесілі екендігіне қатысты неғұрлым қолайлы тәсіл ... қабылдануы мүмкін деп санайды»); *Double K Oil Prods. 1996 ж. Ltd. Neste Oil OYJ қарсы* [2009 ж.] EWHC (Comm) 3380, ^ 15 (ағылш.) («Төрелік шешімді орындау алаяқтық әрекеттер жолымен алу үшін негізге қатысты мемлекеттік саясатқа қайшы келетініне (ағылшын) қатысты билік органдарындағы ең айқын нұсқаулықты алаяқтық жолымен алынған шешімге «сілтемеге» немесе мемлекеттік саясатқа қайшы келетін, шешімі сатып

Германияны,¹¹ Литваны,¹² Нидерланды¹³ мен Сингапурды.¹⁴ қоса алғанда, юрисдикцияларда прецеденттік құқықта жалпыға танылған болып табылады. Алаяқтық жолымен алынған шешімді орындау жария тәртіпке қайшы келеді және халықаралық төрелік құқықтың іс жүзінде трансұлттық қағидатына айналды деген пікір кең таралған.

26. Осылайша, айтып өткендей, ұлттық соттар үшін төрелік шешімді жүзеге асыру «төрелік үшін» болып табылады жән алаяқтық әрекеттер жолымен алынған төрелік шешімдерін орындау «төрелік үшін» емес, керісінше, ұлттық соттар үшін «қарсы төрелік».

27. Жоғарыда айтып өткен Англияның Жоғарғы сотының судьясы Ноулз бұл мәселені былай деп жақсы баяндады:

Егер осы істе алаяқтық жасалды деген айыптаулар сот процесінде қаралмаса және алаяқтықтың салдары туралы мәселені қоса алғанда, өзінің мәні бойынша шешілмесе, бұл соттар немесе Нью-Йорк конвенциясы тарапынан процесс немесе оны қадағалау ретінде төреліктің тұтастығына, сондай-ақ әртүрлі елдерде төрелік шешімдердің орындалуын қамтамасыз етуге қатысы болмайды. Сот төрелігінің мүдделері істі қарауды жүргізуді талап етеді. Сот төрелігінің мүдделері талқылауды жүргізуді талап етеді.¹⁵

алынған шешімге немесе тәсілге қатысты сот практикасынан табуға болады»); Westacre Inv. Inc. Jugoimport -SPDR Holding Co Ltd қарсы [2000 ж.] QB (CA) 288 (ағылш.) (Егер **сот талқылауы кезінде тарапқа қолжетімсіз** алаяқтықтың сенімді дәлелдемелері болған кезде, шешімді орындау бөлігінде бас тарту ақталатыны ескерілсе).

⁹ Traxys Eur SA Balaji Coke Indus Pvt Ltd қарсы (№ 2) [2012 ж.] FCA 276 (2013 жылғы 23 наурыз) (Austl.) (Алаяқтық немесе сыбайлас жемқорлық жолымен алынған шешімді орындау мемлекеттік саясатқа қайшы келеді деп есептей отырып, сот алдау арқылы нұқсан келтірілген шешімді қолданудан бас тарта алады).

¹⁰ Cour d'appel [CA] [аймақтық апелляциялық сот] Париж, 1-б., 2018 ж. 16 қаңтар, 15/21703 (фр.) (Шешімнің күшін жою, себебі меншік құқығы алаяқтық әкімшілік шешім арқылы алынды).

¹¹ Bundesgerichtshof [BGH] [Федералдық сот] 2013 ж. 30 қаңтар, III ZB 40/12 (Германия) (Талап қоюшының іс жүргізу алаяқтығы нәтижесінде алынған шешім Нью-Йорк Конвенциясының V (2) (Б) бабына сәйкес орындаудан бас тартуға негіз болатынын мойындай отырып).

¹² «Газпром» ААҚ Литва Республикасына қарсы, № 3K 7-458-701/2015-азаматтық іс (Литва Жоғарғы Соты 23.10.2015 ж.) («мемлекеттік саясат» ұғымын «халықаралық мемлекеттік саясат» деп түсіндірілген жөн және мемлекеттік тәртіпті бұзу «төрелік шешім немесе төрелік келісім мәжбүрлеу, алаяқтық, қауіп төндіру және т.б. арқылы алынған кезде орын алып отыр ... деп есептей отырып»).

¹³ Hof Amsterdam 2018 ж. 9 қыркүйек, GHAMS: 2018: 3755, 200,219,927/01 м. нт. (Serena Equity Ltd./Fincantieri SpA) (Нидерланды) («[Мемлекеттік саясат тек ерекше жағдайларда ғана мәжбүрлеп орындатуды жоққа шығарады. Алаяқтықтың өзі осындай мән-жай болып табылады және мемлекеттік саясат алаяқтықпен ықпал ету арқылы шығарылған шетелдік төрелік шешімді орындауға кедергі келтіруі мүмкін]»).

¹⁴ Bloomberg Resorts & Hotels Inc. Global Gaming Phil. LLC қарсы, № 1432/2017 (SGH, 2020 ж. 3 қаңтар) (Сингапур) («Алаяқтық, сыбайлас жемқорлық және парақорлық, әдетте, «мемлекеттік саясатқа қарамастан» деген санатқа жатады...». Осылайша, сыбайлас жемқорлық, парақорлық немесе алаяқтық сияқты жағдайлар, сондай-ақ осындай елеулі істер шешімді жою үшін негіз болады». (ішкі цитаталар түсірілген)); Sui S. Gas Co. Habibullah Coastal Power Co. Қарсы 23, 2010) (Сингапур) ("Мораль мен әділдіктің ең негізгі ұғымдарын бұзатын сыбайлас жемқорлық, парақорлық немесе алаяқтық сияқты жағымсыз жағдайлар [J]", мемлекеттік саясатты да бұзады және шешімнің күшін жоюды негіздейді).

¹⁵ 93-тармақта жоғарыдағы 2-ескертуді қараңыз

28. Осылайша, атқарушы сот шешім алған кезде алаяқтықтың сенімді дәлелдемелеріне тап болып, осы мәселе бойынша елеулі тергеп-тексеру жүргізеді деп күтуге болады. Шешім алу кезінде алаяқтықтың маңыздылығы дәл осындай тәсілді талап етеді. Мұндай тергеп-тексеру болмаған кезде шешімді орындау юрисдикцияның жария тәртібіне нұқсан келтіретіні-келтірмейтіні туралы жауапты шешім тиісті түрде қабылданбайды.

29. Осы істе алаяқтыққа елеулі тергеу жүргізу, әсіресе, шешімнің күшін жою сұратылған Швед соты алаяқтықтың шын мәнінде жасалғаны-жасалмағанының анықтамағанын ескеру маңызды.¹⁶ Осылайша, бұл істе шешімнің алаяқтық жолымен алынғаны-алынбағаны туралы мәселе, Англияның Жоғары Соты тарапынан қарсы соттың пайдасына дәлелдемелер болмаған кезде тұжырымдарды қоспағанда, ешқашан мәні бойынша шешілмеген. Англияның Жоғарғы сотында судья Ноулз сот төрелігі осы істе алаяқтық жасалды деген айыптауды сот талқылауы барысында қарастыруды және Швед шешіміне қарамастан, мәні бойынша шешім шығаруды талап етеді деп дұрыс байқаған. Осы контексте, төменде көрсетілгендей, алаяқтық жасалды деген фактілер бойынша қосымша дәлелдемелер 2016 жылғы желтоқсанда Швед соты күшін жоюдан бас тартқаннан кейін табылғанын ескере отырып, Швед соты өзінің қарауында тиісті фактілердің толық жазбаларының болмауы фактісі де маңызды болып табылады. Мысалы, Стати тараптарының аудиторлық фирмасы, KPMG 2019 жылғы тамызда Стати тараптарының қаржылық есептілігі бойынша өздерінің аудиторлық есептерін олардың қателігіне байланысты Швецияда сот талқылауы аяқталғаннан кейін екі жылдан кейін кері қайтарып алды. Бұдан басқа, маған ұсынылған ақпаратқа сүйене отырып, мен Стати тараптары мен KPMG арасындағы маңызды хат алмасу Швед соты талқылауын қарау барысында Стати тараптары жария етпегендерін түсінемін. Аталған хат алмасу KPMG-ның 2016 жылы алаяқтық туралы мәселелерді көтергенін көрсетеді, бірақ Стати Тараптары осы сұрақтардан және олардың салдарынан жалтарғаны көрінеді (KPMG өзінің аудиторлық есептерін кері қайтарып алған 2019 жылдың тамызына дейін).¹⁷

30. Алаяқтық бойынша нақты дәлелдердің ұсынуылуын ескере отырып, шешім алу кезінде алаяқтық туралы мұқият тергеу жүргізуді шешімнің мәні бойынша қайта қараумен шатастыруға болмайды. Атқарушы соттардың істі шешімнің мәні бойынша қайта қарауы мүмкін емес. Бірақ шешім алу кезінде алаяқтықты тергеу даудың мәнін қарауға мүлдем ұқсамайды. Мұндай қарау тиісті түрде мойындауға және шешімнің мәні бойынша орындауға кепілдік беру үшін қажет.

(b) Нью-Йорк конвенциясына сәйкес, сот төрелік ету орнынан (бұл жағдайда Стокгольм) қоғамдық тәртіптің себептері бойынша шешімнің күшін жоюдан бас тартса, басқа юрисдикциядағы сот қоғамдық шешім негізінде шешім қабылдаудан бас тарту мүмкіндігінен айырады ма?

31. Жоғарыда айтылғандай, сосы іс бойынша төрелік орынның соты - Швеция - Қазақстан

¹⁶ Шешім, Қазақстан Республикасы Ascom Group-қа қарсы, S.A., Анатолий Стати, Габриэль Стати және Terra Raf Trans Trading Ltd., дело №. Т 2675-14, Свеа Апелляциялық сотының 2016 жылғы 9 желтоқсандағы шешімі, 45-б.

¹⁷ 46-тармақты және әрі қарай жоғары қараңыз.

Республикасының осы шешімді жою туралы өтінішін қабылдамады. Сот, атап айтқанда, бұл жағдайда шешімнің орындалуы Швецияның қоғамдық тәртібін орындаудан бас тартуды негіздеу үшін жеткілікті түрде бұзбайды деп тапты.

32. Маған Швецияның сот шешімінің басқа юрисдикциядағы төрелік шешімді орындауға әсері туралы мәселені қарастыру сұралды.
33. Жалпы алғанда, төрелік қараудың орны арбитражға қатысты «негізгі юрисдикцияға» ие деп саналады. Соның нәтижесінде шешімнің шынайылығына және орындалуына қатысты қаулы, әдетте, «екінші юрисдикция», яғни төрелік шешім мәжбүрлеп орындату үшін шығарылатын жағынан қаралуға құқығы бар. Мысалы, негізгі юрисдикцияның шешім қабылдауға қарсы болудан бас тарту туралы сот шешімі, көп жағдайда мұндай дау екінші юрисдикцияда шешімді мәжбүрлеп орындау бойынша іс-әрекетте туындаған кезде айтарлықтай маңызды болады. Ілеспе іс жүргізу қарсылық білдіруді немесе преюдицияны қолданатын юрисдикцияларда мұндай қаулының екінші юрисдикциядағы мәжбүрлеу іс-әрекетінде дау қайта пайда болған кезде тіпті преюдициялықтың күші болуы мүмкін.
34. Алайда, бұл қоғамдық тәртіпті бұзуға негізделген қиындықтар үшін дәлел бола алмайды. Нью-Йорк конвенциясы, егер мәжбүрлеп орындау "тану және орындау сұралып отырған елдің" қоғамдық тәртібін бұзса, сот шешімді мәжбүрлеп орындатудан бас тарта алады деп нақты айта алады». ¹⁸ Басқаша айтқанда, мәжбүрлеп орындатуға қарсы іс-қимыл жасау үшін қоғамдық тәртіпті қорғау туралы мәселеге тап болған кезде сот төреліктің орнын қоса алғанда, басқа юрисдикцияның қоғамдық тәртібін емес, өзінің қоғамдық тәртібін қолдануға нұсқау алады. ¹⁹

¹⁸ Нью-Йорк конвенциясы, V(2)(b) бап.

¹⁹ АҚШ-тың Халықаралық коммерциялық және инвестициялық төрелік туралы Заңын қайта қарау (ұсынылатын соңғы нұсқа, 2019 жылғы 24 сәуір).

§ 4.8. Пост-шешімнің қолжетімділігі туралы мәселе бойынша алдын ала сот шешімінің ықпалы

d. Басқа заңның соттың алдын ала шешіміне қатысты ықпалы. Алдын ала сот шешімі шешім шығарылғаннан кейінгі әрекетте айрықша тиімділігі бола ма, кейбір мән-жайларда алдын ала шаралардың анықтамасы реттелген заң шеңберіне байланысты болуы мүмкін. Төрелік келісімнің дұрыс еместігі сияқты шешім шығарылғаннан кейін өтеу үшін ұсыну емесе одан бас тарту үшін белгілі бір негіздерге қатысты айтар болсақ, аумаққа қолданылатын заң қорытынды шешімді анықтау, шешімді тану немесе орындау немесе оған қарсы екенін белгілеу мақсатында мәжбүрлі төрелік туралы өтінішхаттан бас тарту үшін негіз болғанына не болмағанына қарамастан, бірдей сияқты. Қолданылатын заң ұқсас болғанда, алдынала ұйғарым айрықша әсерге ие болуы мүмкін. Дәл осыны қандай да бір тарапқа тыңдалуы мүмкіндігінен айырылған, трибунал өз өкілеттіктерін асырды немесе трибунал тараптардың трибунал құрамы немесе төрелік процесс туралы келісімді елемеген кезде айтуға болады. Алайда басқа негіздерге қатысты шешім шығарылғаннан кейін өтеу беру мүмкіндігін реттейтін заң бұрын осыған ұқсас негіз ұстанған, сот қолданатын заңнан ерекшеленетін заңды қолдануды талап етеді. Төреліктің бүкіл өмірлік циклінің барлық кезеңдерінде түрлі соттар дау төрелік болып табылады ма немесе мемлекеттік саясат төрелік келісімнің немесе төрелік шешімнің орындалуын бұзады ма, осындай сұрақ қоюы мүмкін. Негізі, лсындай пайымдауларға тап болған әрбір сот төрешілік және мемлекеттік саясат тралы өзінің ішкі заңын қолданады. (ерекше белгіленді)

Қоғамдық тәртіптің мазмұны юрисдикцияға байланысты өзгеретіні белгілі. Осылайша, Конвенцияның жобалаушылары ешқандай юрисдикция оның кез келген басқа юрисдикцияға өзінің қоғамдық тәртібін жүктемеуі үшін бар күшін салады.

35. Даудың Конвенцияға сәйкес орындалуын қорғау ретінде төрелік етілмейтіндігі туралы да айтуға болады.²⁰ Конвенция, атап айтқанда, соттарды негізгі талап-арыздың төрелік етілмейтіндігі негізінде төрелік шешімді орындаудан бас тарту туралы өтінішті қарау кезінде төрелік орнын қоса алғанда, қандай да бір басқа юрисдикция қағидаттарын емес, өзінің төрелік етілмейтін қағидаттарын қолдануды үндейді.
36. Бұл тұрғыда қоғамдық тәртіп пен шетелдік шешімдерді мәжбүрлеп орындауға арналған арбитрабельдікті қорғау Нью-Йорк Конвенциясын қорғаудың барлық басқа тәсілдеріне қарағанда мүлдем өзгеше қаралғаны маңызды.
37. Осылайша, осы шешімнің орындалуы белгілі бір юрисдикцияның қоғамдық тәртібіне қайшы келеді ме деген шешім, бұл жағдайда Швеция шешімінің басқа юрисдикциядағы қоғамдық тәртіпті бұзатындығына немесе бұзбауына байланысты болмауы керек. Менің ойымша, бұл одан да маңызды болуы керек, өйткені Швецияның күшін жою сотында толық ақпарат болмаған, өйткені KPMG аудиторлық есептерін қайтарып алу сияқты маңызды дәлелдер ол кезде болмаған немесе олар Стати Тараптарымен ұсталған.
38. Нью-Йорк конвенциясына сәйкес нақты юрисдикция соттары Конвенцияның V (2) (b) бабына сәйкес көтерілген қоғамдық тәртіпті қорғау жөнінде шешім шығару кезінде қандай да бір басқа юрисдикцияның қоғамдық тәртібін емес, осы юрисдикцияның қоғамдық тәртібін ғана назарға алуы тиіс. Басқаша айтқанда, соттың қоғамдық тәртібі толығымен тәуелсіз болуға тиіс.
39. Бұл шешімге байланысты Англияның Жоғарғы Соты қабылдаған ұстаным. Осы баптың тараптары Жоғарғы Сотқа қоғамдық тәртіпті қорғау тұрғысынан, бұл Швеция соттарының шешімінің орындалуы Швецияның қоғамдық тәртібіне қайшы келмейді деген шешіммен байланысты деп мәлімдеді. Судья Ноулз бұған келіспеді, «сот алаяқтық орын алды ма деген мәселені шешпеді... Швед соты да, АҚШ соты да, ағылшын соты да осындай шешім қабылдаған жоқ, алайда материалдар осы мәселені шешуге мүмкіндік беретін соттарға берілді».²¹ Бірақ судья Ноулз онымен шектелмеді:

Нью-Йорк Конвенциясының v (2) (b) бабында Шешімді орындау елінің қоғамдық тәртібі қаралады. Тиісті қоғамдық тәртіп елге байланысты ерекшеленуі мүмкін. Швед соты ағылшын заңнамасына сәйкес қоғамдық тәртіпке сәйкес бас тарту мақсатында осы юрисдикцияда шешімді мәжбүрлеп орындату туралы қолдау хат талап етілгенін шешпеді деп айту дұрысырақ.²²

²⁰ Нью-Йорк конвенциясы, V(2)(a) бап.

²² Сол, 84-тармақ.

Егер қажет болса, мен Швед сотының шешімін осы істің мән-жайындағы Швецияның қоғамдық тәртібін көрсету ретінде қабылдаймын, онда мен заң тұрғысынан Англияның қоғамдық тәртібі басқаша деп санаймын. [ҚР адвокаты] мұны былай білдірді, және мен келісемін: «Швецияның нәтижелері бойынша, швед қоғамдық тәртібінің мазмұны ағылшын тіліндегі әріптесінен өзгеше болуы керек.²³

Шешімге наразылық білдіру құқығынан бас тарту қабылданған кезде, ағылшынша сот шешімінің орындалуы туралы шешім қабылдауы керек еді, өйткені ағылшындық қоғамдық тәртіпті соңында ағылшын соты шешуі керек.²⁴

40. Тұтастай алғанда, Англияның Жоғарғы Соты белгілі бір түрде (және дұрыс) шешімнің Швецияның қоғамдық тәртібіне сәйкестігі Біріккен Корольдіктің қоғамдық тәртібін бұзады ма деген мәселеге қатысы жоқ деп қаулы етті. Сот Ұлыбританияның қоғамдық тәртібін бұзу шешімін орындау осы мәселе бойынша сот талқылауын ақтау үшін жеткілікті үлкен болатынын анықтады.
41. Осылайша, мен Нью-Йорк конвенциясына сәйкес сот осы шешімді орындауға келтіру қоғамдық тәртіпті бұзатынын анықтау керек және оны Швецияның мемлекеттік саясатына сілтеме жасамай, және шын мәнінде кез келген басқа юрисдикцияның сотына жүгінбей, тиісті юрисдикцияның қоғамдық тәртібі негізінде ғана қабылданбауы керек деген қорытындыға келдім

(с) Нью-Йорк конвенциясы алаяқтықпен айыптау үшін дәлелдемелердің нақты стандартын көздейді ме

42. Нью-Йорк конвенциясы шешімді орындаудан бас тарту үшін негіз ретінде қоғамдық тәртіпті бұзуды көздесе де, ал алаяқтық жолымен алынған шешімді орындау көпшілік юрисдикциялардың қоғамдық тәртібін бұзу болып табылады, ал Конвенцияда алаяқтық туралы тұжырымдарды дәлелдеу стандарты ұсынылмаған.
43. Осылайша, Конвенциядағы ештеңе де алаяқтық қоғамдық тәртіпті бұзу ретінде "анық", "айқын және сенімді дәлелмен" расталған немесе "ақылға қонымды күмәннен тыс" немесе қылмыстық құқық нормаларына сәйкес белгіленген, әдетте, азаматтық құқықта қолданылатын стандарттарға қарағанда неғұрлым қатаң түрде анықталуы керек дегенді білдірмейді.
44. Алаяқтықты анықтау үшін талап етілетін дәлелдер стандартын айқындаудың бірден-бір негізі болып тану мен қолдануды талап ететін ішкі юрисдикцияның заңдары болып табылады. Бұл жоғарыда көрсетілгендей, Нью-Йорк конвенциясына сәйкес қоғамдық тәртібін бұзатын қандай да бір шешімді мәжбүрлеп орындату туралы мәселе мәжбүрлеп орындату сұралатын жердің заңнамасына

²³ Сол, 86-тармақ.

²⁴ Сол, 87-тармақ.

сәйкес анықталады.

(d) бұл жағдайда алаяқтықтың шынайы дәлелдері және алаяқтық пен төрелік шешімнің нәтижесі арасындағы себеп-тергеу байланысы бар ма.

45. Жоғарыда мен атқарушы сот шешім алу кезінде алаяқтықтың сенімді дәлелдемелеріне тап болған соң, осы мәселе бойынша мұқият тергеу жүргізуі тиіс деген қорытындыға келдім.
46. Маған берілген ақпаратқа сүйене отырып, мен бұл жағдайда шешім алған кезде алаяқтықтың шынайы дәлелдері бар екеніне күмәнім жоқ. Атап айтқанда, Мен келесі ақпаратты белгілеймін (ыңғайлы болу үшін мен PwC есебінде осы ақпаратты баяндауға айқас сілтеме бердім):
- a. Стати тараптарына қатысты алаяқтық бойынша Қазақстан Республикасының ісі алаяқтық қаржылық есептілікпен жасырын, ұлғайтқан шығыстар есебінен қаражатты болжамды алаяқтық алуға негізделген (9-параграф).
 - b. Стати тараптары KPMG- дан Tristan, KPM және TNG қаржылық есептері барлық маңызды қатынастарда Tristan, KPM және TNG қаржылық жағдайын, шын мәнінде олар айтарлықтай бұрмаланғанына қарамастан (10-параграф) шынайы түрде көрсететін аудиторлық есептерді алдау жолымен алды.
 - c. Стати тараптары инвесторлардан қаражат тарту үшін көрсетілген тексерілген, бірақ дұрыс емес қаржылық есептерді пайдаланған (11-параграф).
 - d. Стати тараптары ұсынған дәлелдер мен дәйектемелерге негізделе отырып, Трибунал Стати тараптары ықтимал сатып алушыдан ("болжамды өтінім") алған болжамды өтінімге сүйеніп, Трибунал "бағалау үшін ақпараттың салыстырмалы жақсы көзі" деп санады.²⁵ Стати тараптары алаяқтық қаржылық есептілікпен және алаяқтық жолмен аудиторлық қорытынды алды. ДЭХ бойынша төрелік іс қарауда Стати тараптары, содан кейін Трибунал газ өңдеу зауытының шамамен алынған өтінімде көрсетілген 199 миллион АҚШ доллары бағасына сүйенуге тиіс екенін мәлімдеген. Іс жүзінде Трибунал бұған сүйенеді және Статидің тараптарына сұйытылған мұнай газын газ өңдеу зауыты үшін 199 млн. ұйғарды (14-16 параграф).
 - e. 2016 жылы Швецияда күшін жою рәсімі жалғасқанда KPMG Стати тараптарына болжамды алаяқтық туралы ақпарат жіберді, алайда Стати тараптары жауап берген жоқ. Стати тараптары бұл хат жазысуды Швед соттарына жария етпеді. (22-26- параграф).
 - f. 2019 жылғы шілдеде KPMG Қосымша ақпарат, атап айтқанда, Стати тараптарының бұрынғы қаржы директоры Артур Лунгтың қол сұғуымен айғақтар берілді, ол Стати тараптарының басшылығы KPMG айтарлықтай жалған ақпарат бергенін және Стати тараптарының қорытынды қаржылық есептілігі жалған болғанын растады. Бұдан былай KPMG мен Стати тараптары (27- параграф) арасындағы хат алмасу анықталды.

- g.** KPMG-дан 2019 жылғы 21 тамыздағы СЧтати тараптарының атына жазған хатында KPMG Стати тараптары өз сұрақтарына жауап алмай және өзінің тәуелсіз бағасын орындап, TNG жылдық және аралық қаржылық есептіліктегі кемшіліктер қаржылық есептілікке қатысты "елеулі" болып табылғандығын көрсетті. KPMG сондай-ақ KPMG алған Қосымша ақпарат "KPMG Аудит "ЖШС (27- параграф) қатысты ақпаратты басшылық [Стати тараптары] бұрмаланғанын" көрсетеді.
- 47.** Бұл ақпарат, менің ойымша, шешімді алу кезінде алаяқтықтың шынайы дәлелдерінің бар екендігін растайды. Менің пікірім өз есебінде PwC жасаған келесі қорытындылармен расталады:
- a.** KPMG аудиторлық есептеріне (28-32 параграф) көбірек немесе болашақта сүйенуге болмайды және бұл Стати тараптарының барлық қаржылық ақпаратына (39-40 параграф) таратылуы тиіс.
 - b.** Аудиторлық есептерді кері қайтарып алу кезінде KPMG қабылдаған әрекеттер айтарлықтай және өте сирек (33-36 параграф).
 - c.** KPMG өзінің аудиторлық есептерінің кері қайтарып алуы қаржылық есептілікті мүлдем сенімсіз етеді (37-38 параграф).
 - d.** Стати тараптарының мінез-құлқы ақшаны жылыстатумен байланысты неғұрлым кең мәселелер мен проблемаларға қатысты бірқатар терең күдік туғызады (43-44- параграф).
- 48.** Сонымен қатар, мен қосымша маған берілген ақпараттың негізінде осы істе көзделген алаяқтық пен төрелік іс қарау нәтижелері арасындағы жеткілікті себеп-салдарлық байланыстың болуы туралы мәселені қарастырдым. Менің пікірімше, төреші ретіндегі менің тәжірибемге сүйене отырып, бұл жағдайда қажетті себеп-салдарлық байланыс орнатылған.
- 49.** KPMG қабылдаған әрекеттер Стати тараптарының қаржылық ақпаратының шынайылығына ғана емес, сондай-ақ жазбаша және ауызша айғақтарды, сарапшылардың қорытындыларын және адвокаттың мәлімдемелерін қоса алғанда, осы ақпараттан алынатын немесе оған негізделетін барлық нәрселерге сенімділікті бұзады. Бұл, шамасы, ДЭХ төрелік және жалпы оның қорытындыларына, соның ішінде юрисдикция, жауапкершілік және шығындар әсер еткен.
- 50.** Бұл Трибунал Стати тараптарына ұйғарған 199 млн. АҚШ доллары мөлшеріндегі өтемақы сомасына да қатысты. Бұл шешім алдын ала өтінімге негізделген. Егер Стати тараптары жалған қаржылық есептілік негізінде нақты алдын ала өтінім алса, ол бойынша аудиторлық қорытындылар алдау жолымен алынған болса, онда болжамды алаяқтық пен шешім арасында себеп -салдарлық байланыстың нақты желісі жүргізілуі мүмкін.

²⁵ ЕСТ шешімі, 1747-тармақ.

51. Судья Ноулз Англияның Жоғарғы Сотында дәл сол мәселені қарап, сол қорытындыға келіп, оны былай баяндайды:

Егер құрылыс шығындары болса ... алдау жолымен талап қоюшымен көбейткен ... сонда, салдарынан ... алдын ала өтінімде газ өңдеу зауыты бағаланды... нақты дәлел бар, бұл ... алдын ала өтінім сомасы төмен болуы мүмкін.²⁶

Трибуналға сүйенуге өтініш білдірген кезде ... болжамды алаяқтық жағдайында (Сауда-саттыққа қатысушы ретінде Трибуналдан жасырын) алдын ала өтінім трибуналға қатысты алаяқтық жасалды.²⁷

IV. ҚОРЫТЫНДЫЛАР

52. Заңды және маған белгілі фактілерді қарау мені мынадай қорытындыларға әкеледі.
53. Біріншіден, алаяқтық жолымен алынған шешім- Нью-Йорк конвенциясы бойынша жария тәртіпті қорғауға сәйкес орындалудан бас тартылуы тиіс шешім. Сөзсіз, жария тәртіпті қорғау шеңберінде шешімді орындаудан бас тарту керек пе деген мәселені тексеру нақты және мақсатты болуы тиіс. Конвенция контекстіндегі жария тәртіпті тар мағынасында түсіндіру юрисдикция Конвенция ілгерілетуге ұмтылатын «төрелік» қарым-қатынаста көрсететін тәсілдердің бірі болып табылады.
54. Нью-Йорк конвенциясы орындауды қорғауды, атап айтқанда, жария тәртіпті қорғауды қамтамасыз ететініне қарамастан, орындау сұралатын орынның мораль мен әділеттіліктің негіз қалаушы құндылықтарын қорлайтын шешімді мәжбүрлеп орындау төрелік мүддесінде болмас еді. Алаяқтық әрекеттер жолымен алынған шешімді орындау тапсырылған Сот Нью-Йорк конвенциясынан жария тәртіпті қоспағанда, орындалудан бас тартуы тиіс және бұл іс жүзінде «төрелік үшін» қадам болады .
55. Осы себепті мен атқарушы сот алаяқтықтың шынайы дәлелдемелеріне тап болған соң, осы тұжырымдардың негізделгені туралы мәселе бойынша мұқият тергеу жүргізуі тиіс деген қорытындыға келдім. Бұл солай, тіпті мемлекеттік қорғауға сілтеме жасайтын Тарап мұндай тергеуді ұйымдастыру ауыртпалығын көтерсе де. Нью-Йорк конвенциясы да осыны талап етеді, өйткені халықаралық төрелік тұтастығы осындай тұжырымдарға маңызды көзқарасына байланысты, әсіресе, алаяқтық дәлелдері шешім шығарылғаннан кейін ғана ашылғанда.

²⁶ Анатолий Стати, Габриэль Стати. Ascom Group S.A. және Terra Raf Trans Traiding Ltd., №. CL - 2014-000070-ic (2017 жылғы 6 маусым), 43-абз.

²⁷ Анатолий Стати, Габриэль Стати. Ascom Group S.A. және Terra Raf Trans Traiding Ltd., №. CL - 2014-000070-ic (2017 жылғы 6 маусым), 48-абз.

56. Бұл істің мән-жайлары, атап айтқанда, көпшілік юрисдикциялардың жария тәртібі шеңберіндегі алаяқтықтың күрделілігі, алаяқтықтың шынайы дәлелдері және осы істе себеп-салдарлық байланысы, сондай-ақ Швед сотының алаяқтық жасалғаны немесе жасалмағаны туралы ісі бойынша алдын ала шешімінің болмауы – алаяқтық бойынша тергеу жүргізетін соттың пайдасына қорғау.
57. Екіншіден, жария тәртіпті қорғауды Конвенцияға сәйкес орындауға қолдану кезінде сот оның бір бөлігі болып табылатын юрисдикцияның жария тәртібін нақты қарауға және соттың юрисдикциясы тәртібін қоса алғанда, олармен шектелмей, қандай да бір басқа юрисдикцияның жария тәртібін басшылыққа алмауға тиіс. Бұл «тану және орындау талап етілетін елдер» атты қоғамдық тәртіпке соттар жіберетін Конвенцияның тұжырымдамасынан туындайды. Бірақ ол сондай-ақ шешуші мәнге ие. Барлық мемлекеттер көпшілік тәртібін бірдей түсінетін және жүзеге асырмайтын болғандықтан, бір мемлекеттің өзінің орнына басқа юрисдикцияның жария тәртібін қолданатын болады деп күтуге болмайды.
58. Тиісінше, қаралып отырған істе белгіленген алаяқтық әрекеттер арқылы алынған шешімді орындау Конвенция контекстінде жария тәртіпті бұзады немесе бұзбайды ма, әлде бұзбайды ма деген мәселе сұрақтың астында юрисдикцияның жария тәртібіне сілтеме жасау арқылы және басқа ешқандай да мәселелер айқындалуға тиіс. Басқа юрисдикциялардың соттарының жария тәртібін анықтау талдауда ешқандай рөл атқармайды .
59. Үшіншіден, Нью-Йорк конвенциясы алаяқтық әрекеттер дәлелдемелерінің қандай да бір нақты стандарттарын белгілемейді. Егер дәлелдемелердің қандай да бір нақты стандарты ұйғарылса, ол мәжбүрлеп орындату сұралатын юрисдикция заңнамасында ғана белгіленуі мүмкін.
60. Ақырында, менің ойым мен тәжірибем бойынша, сондай-ақ маған белгілі фактілердің негізінде бұл жағдайда алаяқтық әрекеттердің сенімді дәлелдері де, сондай-ақ осындай алаяқтық әрекеттер мен төрелік шешімнің нәтижелері арасындағы жеткілікті байланыс та бар екеніне күмән келтіруге болмайды.

Құрметпен,

/Қолы/

Джордж А. Берманн

2020 жылғы 21 қаңтар